

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA

18.5.2026. - 22.5.2026.

ODJELJENJE ZA BANKARSTVO, SLUŽBA FRONT OFFICE

Sarajevo, 26.5.2026. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
18.5.2026. - 22.5.2026.

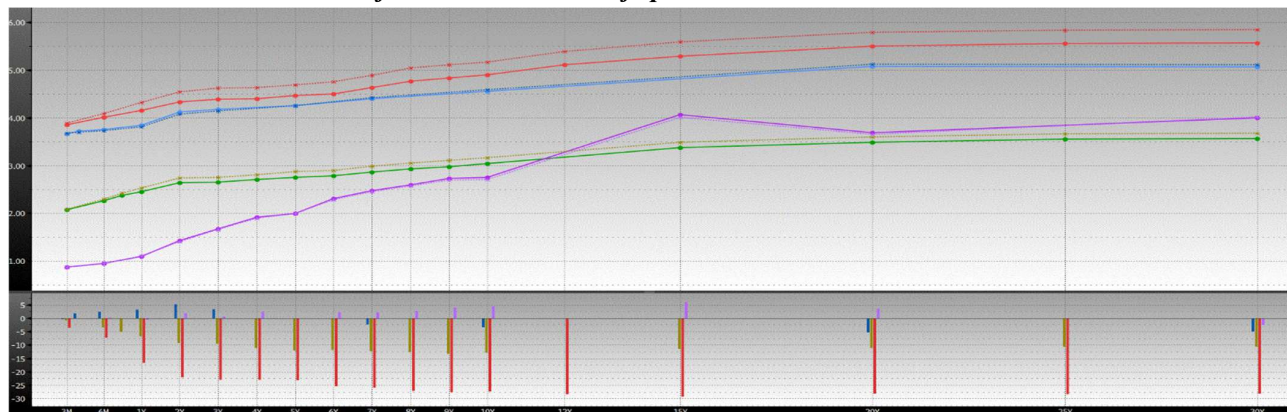
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona		SAD		Velika Britanija		Japan	
	15.5.26	22.5.26	15.5.26	22.5.26	15.5.26	22.5.26	15.5.26	22.5.26
2 godine	2,74	2,64	4,07	4,12	4,55	4,33	1,42	1,44
5 godina	2,87	2,75	4,26	4,26	4,70	4,46	2,00	2,00
10 godina	3,17	3,04	4,59	4,56	5,17	4,90	2,72	2,76

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke trezorske zapise

Dospijecé	Prinosi	
	15.5.26	22.5.26
3 mjeseca	2,111	2,098
6 mjeseci	2,293	2,259
1 godina	2,541	2,469

Grafikon 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Grafikon prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 22.5.2026. godine (pune linije) i 15.5.2026. godine (isprekidane linije).

EUROZONA

Prinosi obveznica zemalja članica eurozone bilježili su značajne fluktuacije, da bi sedmicu završili značajnim padom duž čitave krive prinosa na osnovu informacija o mogućem mirovnom sporazumu između SAD-a i Irana. DAX je sedmicu završio rastom od 3,92% u odnosu na kraj prošle sedmice, podržan tehnološkim sektorom i u skladu sa kretanjima na svjetskim tržištima.

Tokom sedmice poruke zvaničnika ECB-a su dobile restriktivniji ton. Nagel i Villeroy su na sastanku G7 u Parizu izjavili da se ECB udaljava od osnovnog scenarija i da raste vjerovatnoća da će ECB „morati nešto uraditi“ na sjednici 11. juna zbog rizika da se inflatorni pritisci prošire kroz ekonomiju. Kocher je ocijenio da je povećanje kamatne stope neizbježno ukoliko se situacija na Bliskom istoku ne popravi, a Wunsch da su tržišna očekivanja razumna i da je ECB tek na početku problema sa inflacijom, dok su Rehn i Demarco istakli potrebu očuvanja kredibiliteta ECB-a. Odlazeći član UV-a Muller je izjavio da postoje snažni argumenti za povećanje stope u junu zbog rizika da inflatorni pritisci postanu trajniji. Predsjednica Lagarde je u petak potvrdila pristup zasnovan na podacima i odlukama od sastanka do sastanka, bez konkretne indikacije za junsku sjednicu, uz ocjenu da dugoročna inflacijska očekivanja ostaju usidrena oko cilja od 2% uprkos posljedicama rata u Iranu. Francuski parlament je za novog guvernera Banque de France potvrdio Emmanuela Moulina, koji je izjavio da ECB mora biti spremna poduzeti restriktivne mjere.

Ministri finansija G7 obavezali su se na fiskalnu suzdržanost u rješavanju posljedica rata u Iranu, dok je OECD upozorio da produženi sukob pojačava rizike za globalnu ekonomiju i otežava balansiranje između inflacije i

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.

usporevanja aktivnosti za centralne banke. ECB je odbacila prijedlog think-tanka Bruegel za ublažavanje pravila o likvidnosti za izdavaoce euro stablecoina, uz upozorenje na rast troškova finansiranja banaka.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Inflacija Eurozona (G/G)	APR	3,0%	3,0%	2,6%
2.	Inflacija Eurozona (M/M)	APR	1,0%	1,0%	1,3%
3.	Temeljna inflacija Eurozona (G/G)	APR	2,2%	2,2%	2,3%
4.	PMI prerađivačkog sektora Eurozona (prelim.)	MAJ	51,8	51,4	52,2
5.	PMI uslužnog sektora Eurozona (prelim.)	MAJ	47,8	46,4	47,6
6.	Kompozitni PMI Eurozona (prelim.)	MAJ	48,8	47,5	48,8
7.	Potrošačko raspoloženje Eurozona (prelim.)	MAJ	-20,6	-19	-20,6
8.	Saldo tekućeg račun platnog bilansa Eurozona (u mlrd. EUR)	MAR		14,9	25,6
9.	BDP Njemačka (G/G)	I kvartal	0,5%	0,5%	0,5%
10.	IFO poslovna klima Njemačka	MAJ	84,2	84,9	84,5
11.	Kompozitni PMI Njemačka (prelim.)	MAJ	48,5	48,6	48,4
12.	Kompozitni PMI Francuska (prelim.)	MAJ	47,7	43,5	47,6

SAD

Prinosi američkih državnih obveznica završili su sedmicu rastom prinosa na kratkom dijelu, stabilnim prinosima na srednjem i padom prinosa na dužem dijelu krive prinosa. Tokom sedmice prinosi su fluktuirali, bilježeći značajne pomake u oba smjera, dok je tridesetogodišnji prinos dostigao 5,20%, najviši nivo od 2007. godine, a usljed zabrinutosti za inflaciju i geopolitičkih tenzija oko Irana.

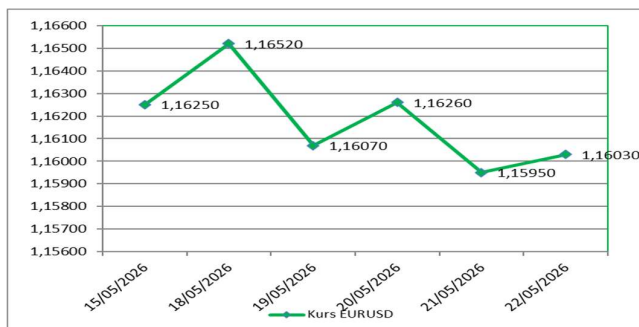
Dow Jones je porastao za 2,12% na sedmičnoj osnovi, sa nivoom zatvaranja od 50.579,70 poena, podržan optimizmom oko završne faze pregovora SAD-a s Iranom, padom cijena nafte i očekivanjem niza velikih IPO-a, uključujući SpaceX-ov planirani izlazak na Nasdaq 12.06. uz valuaciju od oko 1,75 biliona USD.

Zapisnik s posljednje sjednice FOMC-a otkrio je restriktivniji ton, uz upozorenje više članova da bi se moralo razmotriti povećanje stopa ako inflacija nastavi odstupati iznad cilja od 2%, te pozive na napuštanje pristrasnosti ka snižavanju kamatnih stopa. Guverner Waller izjavio je da više ne može isključiti povećanje kamatne stope i da bi podržao uklanjanje formulacije o sklonosti ka stimulativnijoj monetarnoj politici, dok je predsjednica Feda iz Philadelphije Paulson zagovarala zadržavanje stopa uz uslovno snižavanje samo pri kontinuiranom napretku u smanjenju inflacije. Predsjednik Richmond Feda Barkin je upozorio da bi kumulativni efekat šokova ponude i inflacija iznad cilja od 2% mogli „olabaviti sidro“ inflacijskih očekivanja. Kevin Warsh zvanično je preuzeo dužnost 17. predsjednika Feda na ceremoniji u Bijeloj kući u petak, uz poziv predsjednika Trumpa na njegovu potpunu nezavisnost.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI prerađivačkog sektora (prelim.)	MAJ	53,8	55,3	54,5
2.	PMI uslužnog sektora (prelim.)	MAJ	51,2	50,9	51,0
3.	Kompozitni PMI (prelim.)	MAJ	51,8	51,7	51,7
4.	Potrošačko raspoloženje Univerziteta Michigan	MAJ	48,2	44,8	48,2
5.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	16. maj	210.000	209.000	212.000
6.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć	9. maj	1.786.000	1.782.000	1.776.000
7.	Započete gradnje stambenih jedinica	APR	1.410.000	1.465.000	1.507.000
8.	Broj zahtjeva za hipotekarne kredite	15. maj		-2,3%	1,7%

Grafikon 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

USD je aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD smanjen sa nivoa od 1,1625 na nivo od 1,1603.

VELIKA BRITANIJA

Prinosi britanskih državnih obveznica su smanjeni za preko 20 baznih poena, a smanjenje je bilo izraženije na dužem kraju krive prinosa, te je nagib ove krive smanjen.

Vjerovatnoća da će BoE na sjednici 18.6.2026. godine povećati referentnu kamatnu stopu je značajno smanjena pod uticajem slabijih podataka sa tržišta rada (stopa nezaposlenosti je u martu povećana na 5,0%) i vijesti da je inflacija zabilježena u aprilu (0,7% na mjesečnom nivou) niža od očekivanja (0,9%).

MMF je povećao prognozu rasta Velike Britanije za 2026. godinu sa 0,8% na 1,0%, pozivajući se na predratni zamah, ali je upozorio na rizike od političke nestabilnosti i šokova cijena energije. Očekuje se da će inflacija porasti na 4% do kraja godine, ali će se vratiti na 2% do 2027. godine. BoE treba biti spremna da smanji kamatne stope pod uslovom da se cijene energije stabilizuju. MMF je pozvao na pridržavanje planova za smanjenje deficita, preporučivši poreske reforme i upozorivši na slabljenje finansijske regulacije.

Članica MPC BoE Megan Greene je pozvala na proaktivne mjere za rješavanje inflatornih pritisaka uzrokovanih ratom u Iranu, naglašavajući potrebu djelovanja prije pojave sekundarnih efekata prelijevanja povećanih cijena energenata na druge sektore ekonomije, te istakla izazove upravljanja šokovima ponude koji povećavaju inflaciju, a smanjuju rast. Član MPC BoE Taylor je izjavio da samo najpesimističniji scenarij sukoba s Iranom jasno opravdava podizanje kamatnih stopa, dok bi u ostalim slučajevima produženo zadržavanje stopa bilo dovoljno za kontrolu inflacije, te upozorio da je vjerovatnoća recesije u Velikoj Britaniji porasla na čak 40% (sa oko 20% prije rata).

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za Veliku Britaniju

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Inflacija (G/G)	APR	3,0%	2,8%	3,3%
2.	Temeljna inflacija (G/G)	APR	2,6%	2,5%	3,1%
3.	Inflacija (M/M)	APR	0,9%	0,7%	0,7%
4.	Stopa nezaposlenosti	MAR	4,9%	5,0%	4,9%
5.	PMI prerađivačkog sektora (prelim.)	MAJ	53,0	53,7	53,7
6.	PMI uslužnog sektora (prelim.)	MAJ	51,7	47,9	52,7
7.	Kompozitni PMI (prelim.)	MAJ	51,6	48,5	52,6
8.	GfK raspoloženje potrošača	MAJ	-28	-23	-25
9.	Maloprodaja (G/G)	APR	1,3%	0%	1,4%
10.	Maloprodaja (M/M)	APR	-0,6%	-1,3%	0,6%

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR, pa je kurs EURGBP zabilježio pad sa nivoa od 0,87242 na nivo od 0,8636. GBP je aprecirala i u odnosu na USD, pa je kurs GBPUSD povećan sa nivoa od 1,3326 na nivo od 1,3433.

JAPAN

Prinosi japanskih državnih obveznica kretali su se u uskom rasponu tokom sedmice bilježeći blagi sedmični rast duž čitave krive prinosa. Ni kurs JPY u odnosu na USD i EUR nije bilježio značajnije promjene tokom sedmice.

Nikkei 225 je sedmicu otvorio nastavkom pada, zabilježivši peti uzastopni dan gubitaka zaključno sa srijedom (zatvaranje 59.804), a pod pritiskom globalnih tržišta, rastućih cijena energije i očekivanja monetarnog stezanja BoJ-a, da bi u četvrtak porastao 3,14% i u petak dodatnih 2,68%, dostigavši rekordnih 63.339 poena, a predvođen tehnološkim i AI sektorom. Premijerka Takaichi najavila je pripremu dodatnog budžeta zbog rasta cijena energenata i roba usljed napetosti na Bliskom istoku, što predstavlja zaokret u odnosu na raniji stav da takva mjera nije potrebna. Članica Vijeća BoJ-a Koeda je nagovijestila podršku daljem povećanju referentne kamatne stope, navodeći mogućnost da temeljna inflacija premaši cilj od 2% i ocijenivši da inflacijski rizici trenutno prevladavaju nad rizicima po ekonomski rast. Guverner BoJ-a Ueda i premijerka Takaichi održali su sastanak na kojem je premijerka, prema Uedinim riječima, zatražila odgovarajuću monetarnu politiku koja uzima u obzir vladine mjere za stabilizaciju cijena. Prema podacima objavljenim tokom sedmice, strani investitori su u aprilu, prvi put od decembra 2024, ostvarili neto prodaju japanskih državnih obveznica sa dospijecom dužim od deset godina, u iznosu od 81,3 milijarde JPY (512 miliona USD), usljed zabrinutosti zbog inflacije i povećane fiskalne potrošnje.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	BDP - (prelim.) (G/G)	I kvartal	1,7%	2,1%	0,8%
2.	BDP - (prelim.) (Q/Q)	I kvartal	0,4%	0,5%	0,2%
3.	Industrijska proizvodnja (M/M) - finalno	MAR		-0,4%	-2%
4.	Industrijska proizvodnja (G/G) - finalno	MAR		2,4%	0,4%
5.	Iskorištenost kapaciteta (M/M)	MAR		-1,2%	-0,1%
6.	Indeks uslužnog sektora (M/M)	MAR	-0,5%	-0,2%	-0,7%
7.	Saldo trgovinskog bilansa (u mlrd. JPY)	APR	-44,5	301,9	643
8.	Izvoz (G/G)	APR	9,2%	14,8%	11,5%
9.	Uvoz (G/G)	APR	8,5%	9,7%	10,9%
10.	Osnovne narudžbe mašina (M/M)	MAR	-8,4%	-9,4%	13,6%
11.	Osnovne narudžbe mašina (G/G)	MAR	0,5%	5,9%	24,7%
12.	Kompozitni PMI (prelim.)	MAJ		51,1	52,2
13.	PMI prerađivačkog sektora (prelim.)	MAJ		54,5	55,1
14.	Inflacija (G/G)	APR	1,6%	1,4%	1,5%
15.	Temeljna inflacija (G/G)	APR	1,7%	1,4%	1,8%

JPY je tokom protekle sedmice neznatno deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio blagi rast sa nivoa od 184,54 na nivo od 184,7. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio povećanje sa nivoa od 158,74 na nivo od 159,18.

NAFTA I ZLATO

Cijena jednog barela sirove nafte na otvaranju tržišta u ponedjeljak je iznosila 105,42 USD (90,68 EUR).

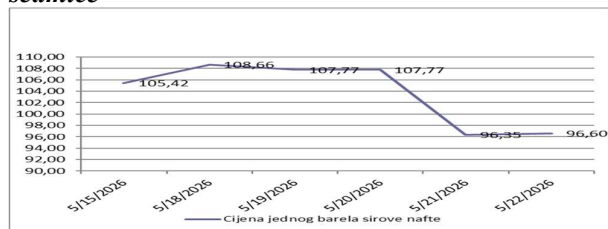
I protekle sedmice najvažnije su bile vijesti o sukobu na Bliskom istoku. Tokom ponedjeljka i utorka cijena nafte se uglavnom držala iznad nivoa od 105 USD za barel, a pod uticajem vijesti da SAD planiraju ponovo napasti Iran jer ne pristaje predati obogaćeni uranij. Izvršni direktor IEA Birol je upozorio na brzo smanjenje komercijalnih zaliha nafte. SAD su izdale novo izuzeće kojim se dozvoljava prodaja ruske sirove nafte i naftnih derivata već natovarenih na tankere.

Iran je pokrenuo uslugu osiguranja pošiljki podržanu bitcoinom „Hormuz Safe“ kako bi obezbijedio kriptografski provjerljive police osiguranja za pošiljke koje prolaze kroz Hormuški moreuz. Plaćanja će se vršiti u bitcoin-u, a inicijativa potencijalno može generisati preko 10 milijardi USD prihoda za Iran. Vijest da NATO razmatra mogućnost pomoći brodovima da prođu kroz Hormuški moreuz ako plovni put ne bude ponovo otvoren do početka jula je uticala na korekciju cijene.

Od srijede se cijena ovog energenta kreće naniže nakon Trumpove izjave da će konflikt završiti „veoma brzo“. Velika Britanija je ublažila sankcije za rusku naftu izdavanjem opšte licence (na snazi od srijede, neograničenog trajanja) kojom dozvoljava uvoz dizela i avio-goriva proizvedenih od ruske sirove nafte. Pakistanski ministar Naqvi je posjetio Teheran drugi put u sedam dana, u kontekstu mogućeg obnavljanja američko-iranskih pregovora. Bijela kuća ostaje protiv ograničenja izvoza nafte uprkos padu domaćih zaliha. Prerada nafte u Kini je u aprilu pala na 13,3 miliona barela dnevno, najniže od pandemije 2022. Američka komisija za trgovanje robnim terminskim ugovorima (CFTC) istražuje skok od 800 miliona USD u obimu trgovanja naftnim terminskim ugovorima uoči Trumpove odluke o odlaganju udara 23. marta. Prema Goldman Sachs, globalne zalihe sirove nafte i derivata se ovog mjeseca smanjuju rekordnim tempom kako se rat nastavlja. U petak je cijena nafte blago korigovana naviše pod uticajem izjava iranskih zvaničnika koje su smanjile optimizam u pogledu brzog postizanja sporazuma.

Cijena jednog barela nafte na kraju sedmice je iznosila 96,60 USD (83,25 EUR), što predstavlja pad od 13,82% na sedmičnom nivou.

Grafikon 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

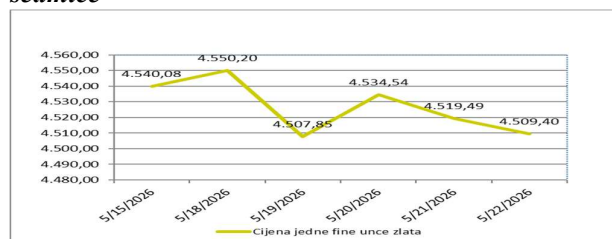

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 4.540,08 USD (3.905,45 EUR).

Vijesti o sukobu na Bliskom istoku su bile glavni faktor koji je uticao i na cijenu zlata tokom protekle sedmice. Cijena ovog plemenitog metala se tokom trgovanja u ponedjeljak i tokom prvog dijela trgovanja u utorku uglavnom kretala oko nivoa od oko 4.450 USD za jednu finu uncu. U ponedjeljak su investitori procjenjivali različite signale oko mogućeg primirja na relaciji SAD-Iran. Hong Kong Exchanges and Clearing (HKEX) je objavila da planira uvesti novi dizajn ugovora o terminskim ugovorima za zlato kao odgovor na rastuću globalnu potražnju i konkurenciju iz Singapura. HKEX aktivno radi na ponovnom pokretanju trgovanja terminskim ugovorima za zlato i istražuje načine za optimizaciju svoje trenutne ponude terminskih ugovora za zlato. Iz Goldman Sachsa su objavili da očekuju da će centralne banke povećati kupovine zlata, a što će pomoći cijeni da se oporavi i vrati na nivo od 5.400 USD. Očekuju da će mjesečne kupovine u 2026. godini iznositi 60 tona. Krajem trgovanja u utorku je cijena zlata zabilježila smanjenje ka nivou od 4.500 USD usljed rasta zabrinutosti investitora da bi inflacija mogla primorati centralne banke da podignu kamatne stope. U srijedu je cijena ovog plemenitog metala zabilježila rast pod uticajem smanjenog pritiska izazvanog smanjenjem rasprodaja na globalnim tržištima obveznica i nižom cijenom nafte, a uprkos visokim prinosima američkih obveznica i jakom USD. Hong Kong planira pokrenuti novi sistem kliringa zlata do jula po uzoru na londonski model, a sa ciljem da postane globalno čvorište za trgovanje. U četvrtak i petak je tržište zlata bilo relativno mirno, a cijena ovog plemenitog metala je bilježila tendenciju smanjenja. Jedan od faktora koji su doveli do ovog smanjenja bila je izjava guvernera Feda Christophera Wallera da rast cijena energije usljed rata između Irana i Izraela povećava rizike po inflaciju.

Cijena jedne fine unce zlata je na kraju sedmice iznosila 4.509,40 USD (3.886,41 EUR), što predstavlja pad od 0,68% na sedmičnom nivou.

Grafikon 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.